

**Historia Pelagiana Et Dissertatio De Synodo V.
Œcumenica In Qua Origenis ac Theodori Mopsuesteni
Pelagiani erroris Auctorum justa damnatio exponitur, &
Aquilejense Schisma describitur**

Noris, Enrico

Patavii, 1708

Cap. 12. Pelagiani Zosimo Papæ imponere conantur. De Erote, & Lazaro
Pelagii accusatoribus nonnulla adnotantur, ac Fl. Dextrii Chronicon
redarguitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72486](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72486)

tres Afrorum Epistolas, itemque tria Innocentii ad eosdem rescripta; rursus Concilii Africani literas ad Zosimum datas, ejusdemque ad universos Episcopos rescriptum; ubi altum de hoc asserto Innocentii decretum silentium. Sed nec putandum est, idem decretum ab Innocentio morte prævento non fuisse publicatum, quod postea Zosimus præstitit; Etenim cur Zosimus initio Pelagianis credebatur? Et quidem cum Cælestius, fraudibus per Africanos palam nondum factis, iterum à Zosimo audiretur, Pontifex Innocentii tantum literas ad Carthaginensem, & Milevitanam Synodum objecit, quod non uno loco repetit Augustinus; Lib. 2. ad Bonif. cap. 3. ait: *Insuper etiam Cælestium se purgare molientem ad consentientium. Supradictis Sedis Apostolicæ literis crebrâ interlocutione contrinxerit*; Et lib. 2. de Pecc. Orig. cap. 7. testatur Zosimum instasse Cælestio, *us Sedis Apostolicæ literis, quæ à sanctæ memoriæ suo Præcessore manaverant, præberet assensum*. Sanè Innocentii decretum Zosimus Cælestio opposuisset, si in Ecclesiasticis scripturis illud invenisset. Quare Gennadius nomine decreti illud tantum intellexisse dicendus est, quod in memoratis Innocentii literis ad Africanos Patres contra Pelagianos statutum fuerat. Scio Erasmus scribere Innocentium in dictis literis suo more seruum potius, quàm eruditum apparere, cujus censura sine reprehensione ita à Vossio recitatur lib. 1. cap. 27. *An verò Epistola ista tunc sint dignæ Antistite, cum quoquam contendere volumus. Negabat sanè id magnus Desiderius*. Verùm Epistola illæ commendantur ab Augustino lib. 1. contra Jul. cap. 4. *Quid enim, inquit, potuit vir ille Sanctus Africanis respondere Conciliis, nisi quod antiquitatis Apostolica Sedes, & Romana cum cæteris tenet perseveranter Ecclesia? & quibusdam ejusdem sententiis laudatis, Hinc responde, inquit, imò ipsi Domino, cujus ille Antistes usus est testimonio*; & lib. 2. ad Bonif. cap. 3. *Literis beatæ memoriæ Papæ Innocentii de hac re dubitatio tota sublata est*; & cap. 4. recensitis earundem literarum verbis exclamat: *Quid ista Sedis Apostolicæ sententiâ clariùs, atque manifestiùs? vide lib. 2. de Pecc. Orig. cap. 8. & 9.* Cur enim imperitus censor sævitiem Innocentio exprobrat? quòd Pelagianos damnavit, quos ille fortè voluisset absolvere? Illos tantum uti morbidas oves à Catholicis caulis exclusit, at hoc Africanæ Synodi antea pegerant, quæ prima hæreticis pœna decernitur. Ineruditum stylum carpit: ergone & Sanctus Antistes manum tuæ ferulæ subjiciet, quòd dictionis elegantiam vel invitus doceatur? In illis literis non sævus, sed pugna Innocentius exhibetur, plura enim, eaque solida argumenta exerit, queis Pelagianam hæresim proscindit; Potuerat quidem plura ex Sacris Scripturis testimonia educere, sed optimè meminerat, scribere se Synodis doctissimorum, ac sapientissimorum Patrum; hinc sunt ejus verba in Epistolâ ad Concilium Carthaginense: *Possim plura dicere, nisi vos constaret cuncta dixisse*. Augustinus in Epistolâ 105. ad Paulinum Nolanum Innocentii literas hoc grandi elogio exornat: *Scriptimus etiam ad beatæ memoriæ Papæ Innocentium præter Conciliorum relationes literas familiares, ubi de ipsâ causâ aliquantò diutius egimus. At omnia nobis ille rescripsit eodem modo, quo fas erat, atque oportebat Apostolicæ Sedis Antistitem*. Quibus verbis Erasmi iudicium inficitæ arguitur scribentis, in memoratis literis ingenium, & eruditorem tali dignam Præsule desiderari.

Interea mortuo Innocentio Pelagiani in Campania præcipuè securiùs pro sectâ loquebantur; Nolæ

enim nonnulli Pelagianos errores tantâ pertinaciâ defendebant, ut assererent, parvulos sine baptisimo decedentes damnari non posse, idque se aded constanter tenere affirmabant, ut vel Pelagium ipsum, si secus sentiret, se deserturos profiterentur. Paulinus illius urbis sacris præfectus erat, quem Augustinus ob singularem eruditionem, ac pietatem mirificè colebat, vicissim & ipse à Paulino dilectus, erat enim vetus utriusque amicitia ante annum 395. contracta ex Epistolâ 36. ad Romanianum; cum verò Sanctus Doctor probè sciret, quantum à Paulino Pelagius olim amaretur, idque etiam ex Epistolâ ab anno 405. ad Paulinum à Pelagio scriptâ pateret, quæ teste ipso Hæresiarchâ apud Augustinum cap. 35. de Gratiâ Christi trecentis fortè versibus constabat, timuit, ne Pelagius homini fucum faceret, quare prolixam satis Epistolam ad Paulinum perscripsit, quâ certiorum eundem fecit eorum, quæ tum in Africâ per Synodos Carthagine, & Milevi habitas, tum Romæ per literas ab Innocentio gesta fuerant, quorum omnium exempla etiam ad ipsum quòd plenius instrueretur, transmisit, scribens insuper duodecim præsertim errores in Synodo Palæstinâ Pelagio objectos fuisse, quos ibi recenset, atque: *Hæc omnia Pelagius sic anthematizavit, quod satis gesta ipsa testantur, ut nihil ad ea quoquo modo defendenda disputationis attulerit*; ibidem etiam disputat de electorum prædestinatione, ac reprobatorum damnatione tantâ quidem dicendi copiâ, tantâque argumentorum subtilitate, ut nusquam fortè meliùs; Hinc factum est, ut Semipelagiani, qui gratiam Augustini prædestinationem respuebant, hanc quoque ad Paulinum Epistolam improbarent ex lib. de Dono persév. cap. 21. Has autem literas exaratas post Innocentii mortem comperit, nam ibidem beatæ memoriæ Innocentium appellat; concludens Epistolam ait: *Quæ autem, & de quibus audierimus, quæ multum dolemus, & facile credere volumus, audiet à communi amico sanctitas tua*: Quibus suspicor Julianum in Campania Episcopum communem amicum, ac Paulino vicinum Pelagianis jam publicè faventem designari.

CAPUT XII.

Pelagiani Zosimo Papæ imponere conantur. De Erote, & Lazaro Pelagii accusatoribus nulla adnotantur, ac Fl. Dextri Chronicon redarguitur.

Sed ad Pelagium in Oriente degentem redendum est. Eorum quæ apud Africam in Synodo utrâque gesta, & postea Romæ à Sancto Innocentio Apostolicâ auctoritate firmata fuerant, famâ in Asiam delatâ, Pelagius, ac Cælestius, quòd rebus suis consulere, statim Pontificem ad eundem sibi esse decreverunt, itaque è revisum est, Pelagium literis, Cælestium coram Romæ causam dicere; Scripsit enim Innocentius Epist. 96. apud Augustinum de Pelagio: *Potest enim damnare, quæ senserat, ac datis literis erroris sui, ut regressum ad nos decet, veniam postulare*. Quare Pelagius literas ad Innocentium dedit, quibus injustè se infamari quaestus, Erotem, ac Lazarum uti publicos calumniatores accusabat, quorum falsis delationibus præsens quidem in Palæstinâ accusatus, sed plenius suffragiis à iudicibus absolutus fuerat; Ea verò, quæ in Africa contra se gesta fuerant, iidem

dem accusatoribus impellentibus sine consulatione, ac præcipiti deliberatione decreta affirmabat; Quò verò facilius Romano Pontifici ea persuaderet, libellum suæ fidei, quem symbolum dixit, ad eundem transmisit, in quo, ut ait Augustinus lib. de Grat. Christi cap. 32. ea, de quibus non interrogabatur, pluribus profecutus, ab unitate Trinitatis usque ad resurrectionem carnis latè suam fidem deduxit, illa autem, quæ præcipue ab eo petebantur, paucis, illisque ambiguis verbis inclusit, nempe: *Baptisma unum tenemus, quod iisdem sacramenti verbis in infantibus, quibus etiam in maioribus asserimus esse celebrandum.* De libero verò arbitrio hæc posuit: *Liberum sic constemur arbitrium, ut dicamus nos semper Dei indigere auxilio, & tam illos errare, qui cum Manichæo dicunt, hominem peccatum vitare non posse, quam illos, qui cum Ioviniano asserunt, hominem non posse peccare; uterque enim tollit arbitrii libertatem.* Nos verò dicimus, hominem semper & peccare, & non peccare posse, ut semper nos liberi conspiciamur esse arbitrii. Hocce Symbolum inter opera D. Hieronymi diù circumlatum est, sed esse Pelagii patet ex Sancto Augustino in lib. de Gratia Christi cap. 32. & 33. quibus in locis adductis proximè hæretici sententias excutiens ambiguitatis plenas esse demonstrat. Nonnulla etiam fragmenta literarum Pelagii lege ibidem cap. 30. & 31. & sequentibus, in quibus Pelagius ex libris abs se editis, quos recenset, divinam semper gratiam semet asseruisse comprobare conatus est. Praylus Episcopus Hierosolymitanus, qui in demortui Joannis locum sussectus fuerat, commendatitias pro Pelagii causâ literas Romam unâ cum Pelagii ejusdem libello transmisit, nam Zosimus de Praylo scribit ad Africanos Epist. 4. *Causâ Pelagii enixius ad stipulator intervenit.* Putat Baronius, Palladium Episcopum Helenopolitanum Origenistam celeberrimum, ac Pelagii hæresi, quâ apathiam docet, infectum Romam cum illis literis venisse, ut Pelagii causâ apud Pontificem patrocinaretur.

Cœlestius Innocentii morte intellectâ Romam illic advolaverat, optimè enim sciebat, fieri non posse, ut Innocentius palinodiam caneret, quasi nimis præcipitem Afrorum Patrum relationibus adversus Pelagium, ejusque asseclas fidem accommodasset; Itaque veteres ille amicos adiit, præcipue verò Sixtum Presbyterum, quem ex Augustino Epist. 104. Pelagiani magnum suarum partium patronum jactabant, & de cujus amicitia plurimum efferebantur obtectatus, se festinato judicio inauditos, indefensos tum in Africâ, tum in Urbe esse damnatos; Catholicam se doctrinam docere, nec latum quidem unguem ab illâ discedere. Julianus testatur, se duas ad Zosimum literas dedisse, quas hoc tempore scriptas credibile est, Pelagianis nervis omnibus pro obtinendâ absolutione adnitentibus. Contextuit Cœlestius suæ fidei libellum, quem Zosimo causam cognoscenti exhiberet, de quo hæc scribit Augustinus lib. de Pec. Orig. cap. 23. *Item in libello, quem Romæ dedit, cum fidem suam à Trinitate unius Deitatis usque ad resurrectionem, qualis futura est mortuorum, de quibus cum nullus interrogaverat, & undè illi nulla quæstio movebatur, quantum dicere libuit, explicasset &c.* Hac prorsus etiam ratione, Pelagium libellum fidei, quem symbolum vocavit, concinnasse proximè diximus. Pontifex in Basilicâ Sancti Clementis Cœlestium in judicium vocavit, qui Pelagianis omnibus dolis instructus tribunali stetit. In primis verò libellum obrulit, in cujus exordio causam his verbis præmuni-

vit. *Si fortè ut hominibus quispiam ignorantia error obrepserit, nostrâ sententiâ corrigatur:* Ex Augustino laudato cap. 6. *Quam prælocutionem venerabilis Papa Zosimus tenens egit cum homine, quem falsæ doctrine ventus inflaverat, ut ea, quæ illi à Diacono Paulino, nempe anno 412. Carthagine coram Aurelio, fuerant objecta, damnaret, atque ut Sedis Apostolicæ literis, quæ à sanctæ memoriæ suo Præcessore manaverant, præberet assensum; at ille noluit quidem Diaconi objecta damnare, sed Beati Papæ Innocentii literis non est ausus obistere, immò se omnia, quæ sedes illa damnaret, damnaturum esse promisit:* Ibidem cap. 7. Et quidem Pontifex hac interrogatione Cœlestium strinxit: *illa omnia dannas, quæ jactata sunt de nomine tuo? Cui ille: Damno secundum sententiam beatæ memoriæ Præcessoris tui Innocentii:* Idem lib. 2. ad Bonifacium cap. 4. Baronius, uti diximus, scribit, objectas esse Cœlestio literas Innocentii ad universam Ecclesiam missas, quas post datas ad Africanos ab Innocentio compositas arbitratur, sed hoc superius rejectum est, & ex ipsâ interrogatione Zosimi in libello Paulini apertè refellitur, liquidè Pontifex inquit: *Cognovisti quales literas dederit Sedes Apostolica ad Fratres, & Coepiscopos Africanæ provinciæ? nec aliarum literarum ibi mentio ulla sit.* Porro Cœlestium in libello suæ fidei apertè negavit peccatum originis, nam hæc in illo sententia apud August. lib. de Pec. Orig. cap. 6. continebatur. *In remissionem autem peccatorum baptizandos infantes, non idcirco diximus, ut peccatum ex traduce firmare videamur, quod longè à Catholico sensu alienum est, quia peccatum non cum homine nascitur, quod postmodum exereptur ab homine, quia non naturæ delictum, sed voluntatis esse demonstratur.* Ex quibus sanè mirum alicui videbitur, Cœlestium non statim tanquam hæreticum condemnatum, cum apertè illa hæresis damnata fuisset eodem anno à Sancto Innocentio, libellum enim illum lectum in judicio ipse Zosimus testatur in Epistolâ ad Aurelium & Collegas, quem tamen Catholicum putavit. Hujus autem rationem ipsius Augustini verbis expono. *Cum hoc Cœlestius in suo libello posuisset, inter illa duntaxat, de quibus se adhuc dubitare, & instrui velle confessus est, in homine acerrimi ingenii, qui profecto, si corrigetur, plurimis profuisset, voluntas emendationis, non falsitas dogmatis approbata est; & propterea libellus ejus Catholicus dictus est, quia & hoc Catholicæ mentis est, si qua fortè aliter sapit, quam veritas exigat, non ea certissimè definire, sed detecta, ac demonstrata respicere.* Hoc in illo factum esse putabatur, quando se literis beatæ memoriæ Papæ Innocentii, quibus de hac re dubitatio tota sublata est, consentire respondit: lib. 2. ad Bonifacium cap. 3. Zosimus Cœlestium adeo promptam Innocentii literis obedientiam, atque assensum profitentem haud damnandum judicavit, sed ne illum absolvendum statim duceret, judicium utriusque Synodi Carthaginensis, & Milevitane remorabatur, quare eundem anathemati Carthagine ante quinquennium in ipsum lato non exemit, sed gesta omnia in illo judicio ad Africanos per Basilicum cum literis transmisit, in quibus acriter invecus est in Eremem, & Lazarum, tanquam turbarum præsentium auctores; quòd verò ad causam spectat, hæc scripsit: *Unde in præsentî causâ nihil præcox, inmatuumque censuimus, sed innotescere Sanctitati vestræ super absolutâ Cœlestii fide nostrum examen, cui etiam prior libellus ab eo intrâ Africanam testimonio apud nos esse debuisset, ne inexploratis, famâque jactantibus tam facillè crederetur.* Quare intrâ secundum mensem aut veniens, qui præsentem redar-

quæ, aliter sentire; quàm libellis, & confessione contextit, aut nihil post hac tam aperta, & manifesta, quæ protulit, dubii Sanctitas vestra reledisse cognoscat. *Date. . . Honorio XI. & Flau. Constan. Cof.* Ex quibus accusatores intra unum, & alterum mensem Romam evocatos vides, quod etiam de se testatum reliquit Paulinus Diaconus in libello ad Zosimum, quem recitat Baronius anno sequenti.

Paulo post supervenere literæ Pelagii, qui cum callidius hæresim Catholicæ doctrinæ fucis obduxisset, Zosimum magis Pelagianis propitium fecit, longèque eorundem hostibus acerbiorum; etenim Pontifex novis literis Aurelium, ac ceteros Africanos Patres durius increpuit, dolens Pelagii, ac Cælestii vices, qui cum Catholica saperent, hæreses damnati fuissent; Romæ verò literas Pelagii, ejusque libellum, tum Epistolam Prayli Hierosolymitani pro Pelagio publicè recitandas jussit, de quibus hæc inter alia ad Aurelium, ac Collegas scripsit: *Literas quoque suas idem Pelagius purgationem continentibus abundantissimè misit, quibus & professionis suæ fidem, quid sequeretur, quidve damnetur, sine aliquo furo, ut cessarent totius interpretationis infidia, cumularit. Harum recitatio publica fuit, omnia quidem paria, & eodem sensu, sententiisque formata, quæ Cælestius ante protulerat, continebant. Utinam ullus vestrum, dilectissimi Fratres, recitationi literarum interesse potuisset! Quod Sanctorum virorum, qui adevant, gaudium fuit? quæ admiratio singulorum? Vix fletu quidam se, & lacrymis temperabant. Tales etiam absolute fidei infamari potuisse? Estne ullus locus, in quo Dei gratia, vel adiutorium prætermisum sit? &c.* Postea verò vehementius Pelagii accusatores increpans hæc addit. *Mirum est, si isti Laicum Virum ad bonam frugem longè ergà Deum servitute nitentem falsis literis percellere voluerunt, qui in fratres, & Coepiscopos tanta machinatio sunt, qui tot tempestates Ecclesiæ reddiderunt. Non decet Episcopalem auctoritatem, & præcipuè prudentiam vestram ad levium susurrorum scripta pendere; Ecce Pelagius, Cælestiusque Apostolicæ Sedi in literis suis, & confessionibus suis præsto sunt; Ubi Eros? Ubi Lazarus? Erubescenda facta, & damnationibus nomina. Ubi illi adolescentes Timasius, & Jacobus, qui scripta quadam, ut asserebatur. . . . Vos conijcite, si qui talia in Sede Apostolicâ profitentur, illa, quæ de iisdem à pravis, ac levibus auctoribus, ac dubio rumore factata sunt, oportet ac credi. Hæc Zosimus; Ex quibus Pelagianorum doli, quibus Summum Pontificem circumvenerat, suis coloribus exprimuntur. Ex his postea literis, quæ Pelagianæ hæresis auctores tantoperè commendabant, istis postea à Zosimo damnatis, Julianus cum suis Sedem Apostolicam crimine prævaricationis aspergebat, de quibus inferius dicemus. Augustinus verò pro Zosimo hæc reposuit lib. 2. ad Bonifac. cap. 3. *Quenam tandem Epistola veneranda memoriæ Papa Zosimi, quæ interlocutio reperitur, ubi præcepit credi oportere, sine ullo vitio peccati originalis hominem nasci? Nusquam prorsus hoc dixit, nusquam omnino conscripsit, & in fine: Profecit quidquid interea lenius actum est cum Cælestio, servatâ duntaxat antiquissima, & robustissima fidei firmitate, correctionis fuit clementissima suasio, non approbatio existiosissima prævaricationis. Et quod ab eodem sacerdote postea Cælestius, & Pelagius repetitâ auctoritate damnati sunt, paululum intermissa jam necessariò proferenda ratio severitatis fuit, non prævaricatio prius coita, vel nova cognitio veritatis. Nulla pro Zosimo solidior Apologia procedi potest. Literæ illæ Zosimi datæ sunt hoc anno 417. XI. Kal.**

Octobris; credo verò, Carthagine acceptas IV. Nonas Novembris, nam eo die per Basilicum Subdiaconum Paulinus se intellexisse scribit Pontificis mandata, quibus Romam evocabatur.

Cum in recitatis Zosimi literis Eros, ac Lazarus adedè severe perstringantur, iidemque fuerint, qui & coram in Palestinâ contra Pelagium, ac Cælestium Synodum Diöspolitanam per Eulogium Metropolitam indicendam curaverint, & postea per literas universam in utrumque Africanam Ecclesiam concitarint, operæ pretium duxi, nonnulla hæc de eisdem inferere. Eros Sancti Martini Turonensis Episcopi discipulus fuit, Lazarus etiam Turonensis Ecclesiæ presbyterum fuisse ex eo arbitrator, quod in Taurinensi Synodo Britium Turonensem Episcopum plurium criminum reum detulit. Eros Arelatensem, Lazarus Aquensem Ecclesiam Clero, ac populo contradicente invasere, Zosimus enim hæc de utroque ad Africanos scribit: *Patuit, hos inobservatis ordinationibus, plebe, cleroque contradicente ignotos, alienigenas intrâ Gallias sacerdotia vendicasse. Augustinus initio libri de Gestis Pelagii ait: Sancti fratres, & Coepiscopi nostri Galli Eros, & Lazarus, eosdemque Gallos Episcopos vocavit Pelagius apud Augustinum Epist. 252. Lazarus quidem in Taurinensi Concilio à Proculo uti falsorum criminum delator rejectus fuerat, à quo tamen post multos annos, inquit idem Zosimus Epistolâ quartâ, Sacerdos tyrannici iudicii defensor civitatis Aquensium, &c. Stetitque in eo balteus umbra sacerdotii, donec tyranno imago staret imperii, quo loco post interuentionem Patroni spontè se exiit, & propria confessione damnavit. Constantinus imperium in Gallias invaserat, quem Lazari patronum Zosimus vocat, at ille post irrimium intrâ tyrannidis ab Honorii duce Constantio intrâ Gallias occiditur, ejusdem capite in conto Ravennam delato XIV. Kalend. Octobris Theodosio Augusto IV. Cof. Hæc testatur Idatius in Chronico, & in Fastis; Quare Lazarus anno 411. spontè Aquensis Ecclesiæ regimine se abdicavit, ne quid gravius eo Tyranni amicitiam contra se ab Honorio statueretur. Paulo post etiam Eros populari tumultu ex Arelatensi sede dejecit, Patroclo ad eandem evecto; Prosper in Chronico ad consulatum Honorii IX. & Theodosii V. anno 412. ait: *Eodem tempore Eros vir sanctus, & Beati Martini discipulus, cum Arelatensi oppido Episcopus præsidere, à populo ipsius Civitatis insons, & nullis insimulationibus obnoxius pulsus est, inque ejus locum Patroclus ordinatur amicus, & familiaris Constantii Magistrum militum, cuius per ipsum gratia quærebatur, eaque res inter Episcopos regionis illius magnarum discordiarum causa fuit. Baronius ad annum 412. addit: Constantius, dum adversus Sanctos Episcopos aggressus est inire certamen, expertus est pariter Deum ad postremum suis conatibus adversarium. Idem etiam ad annum 417. pag. 402. *De Lazaro, inquit, remansit obscura memoria, sed ex errore Lazarus discere, quos enim calumniâ par involvit, eandem decorasse æqualem virtutem putandum, &c. Quæ quidem mihi non probantur, cum non Constantii jussu, sed populari tumultu Eros Arelate ejectus fuerit, quod populi factum, Apostolicam etiam Sedem ratum habuisse ex Zosimi laudatâ Epistolâ colligitur: Patuit hos, inquit, inobservatis ordinationibus plebe, cleroque contradicente ignotos, alienigenas intrâ Gallias sacerdotia vendicasse: quibus se ipsi propria abdicavere sententiâ,***

no/que

nosque licet & alia; tum eorum de se pœnitentiam se-
curei Sacerdotali eos loco, & omni communione submo-
vimus. Constantinus Arelate inclusus, cum diu-
tius obsidionem tolerare non posset, depositâ purpurâ
ad Erotem confugit, à quo & Presbyter statim ordi-
natus est ex Sozomeno lib. 9. cap. 15. hinc ob ty-
rannum sacro honore decoratum Eros Arelatensium
odium sibi contraxit. Sed neque Constantius post
Erotis depositionem quicquam mali ultore Numine
passus est; imò ob egregiè contrâ Tyrannos nava-
tam operam Placidiam Honorii forem in uxorem
obtinuit, ac quinquennio elapso in imperii consortio
assumptus fuit, ut cap. 19. dicemus. At Eros, &
Lazarus, cum Apostolicæ Sedis iudicio se se depo-
sitos cernerent, in longinqua ad insignium Orbis
Catholici Episcoporum suffragia corroganda perre-
xere, uti olim Chrysostomus fecerat, qui è Con-
stantinopolitanâ cathedrâ per vim eiectus Occiden-
tis Metropolitanum suffragia per literas petiit; Zo-
simus tamen utriusque Episcopi conatus increpans
ait: *Ubi de Episcopatu abdicando agitur; maria, ter-
raque lustrantur, nec ulla suffragia prætermittunt &c.*
Athanasius, Chrysostomus, alique plurimi ab
Episcopatu depositi Apostolicæ Sedis, ac primos
Occidentis Metropolitanas in subsidium contrâ adver-
santes Episcopos implorarunt, at à Pontificis Ro-
mani decreto ad alios Antislites appellare non licuit.
Interim Eros, ac Lazarus pro recuperandâ digni-
tate in Orientem profecti Pelagium apud Eulo-
gium Palestinæ Metropolitanum hæreses accusa-
runt, quo ibidem per dolum absoluto causam ite-
rum ex integro cognoscendam Africanis Patribus
per literas detulerunt, de quibus cap. 8. plura dixi-
mus. Anno 417. Lazarus in Gallias redierat,
ac Proculo Massiliensi adhærebat, etenim cum hic
Patrocli Arelatensis iura invalisset, atque Ursium,
& Tuentium Episcopos consecrasset, Lazarus unus
è tribus Episcopis fuit, qui ex antiquo Ecclesiæ
ritu ad Episcopi consecrationem peragendam requi-
runtur, quæ ubi Zosimus Papa accepit, datis ad
Africâ, Galliæ, & Hispaniæ Antislites literis Pro-
culum graviter increpuit, non modò quòd alienæ
diocesis Episcopos consecrasset, verùm etiam quòd
fuerit *Lazarus in consortio illicitæ ordinationis adse-
tus*, quem ibidem uti multorum criminum reum
ab Aquis Sede expulsum testatur; Hæ Zosimi li-
teræ datæ sunt Honorio XI. & Constantio II. Conf.
Ex his patet Chronicorum Fl. Dextri impostura,
ibi enim ad annum 400. Eros Derthosanus, Laza-
rus Vicensis in Hispaniâ Episcopi affirmantur; Ete-
nim uterque in Galliis Episcopus fuit, & Lazarus à
Proculo Massiliensi post annum 400. est consecratus,
nam post multos annos à celebratâ Synodo Tauri-
neasi, quam anno 397. Baronius peractam scribit,
eundem Aquensi Ecclesiæ præpositum laudatus Zo-
simus affirmavit. Bivarius Dextri commentator scri-
bit, utrumque ex Aquitaniâ eiectum novas in His-
paniâ Sedes obtinuisse, ac constare ex literis Synodi
Carthaginensis ad Innocentium, Erotem, ac Laza-
rum fuisse in Hispaniâ Episcopos. Sed neuter in
Aquitaniâ Episcopus fuit, vivebatque adhuc in
Galliis Lazarus anno 417. Illos verò postea in His-
paniam fecisse, gratis dicitur, neque id in lauda-
tis literis Synodalibus legitur, in quibus nuda tan-
tum Erotis, ac Lazari nomina recitantur; consulta-
tur Epistola 90. inter Augustinianas. Hæc de duo-
bus illis Pelagii accusatoribus in veterum monumen-
tis invenire potuimus.

*Pelagianorum dolis per Africanos Patres detectis
Zosimus illos damnat. Synodi Africanæ cano-
nes contrâ eosdem recitantur. Honorius Impe-
rator Pelagium, ac Cælestium proscribit. Præ-
fecti Prætorio edicti promulgatores ex Codice
Theodosiano probantur, ac Salmasii de eisdem
error castigatur.*

Africanæ Præsules Zosimi literis acceptis gravi-
ter conquesti sunt, post Sancti Innocentii senten-
tiam iterum Romæ Pelagii, ac Cælestii causam re-
tractari, statimque per literas cum Zosimo egere, ne
quidquam antè Synodi Africanæ relationem de utro-
que decerneret; indicitur autem plenarium Conci-
lium totius Africæ Carthagine. Romæ verò Pelagi-
ani graves turbas dabant; credo equidem, nonnul-
los Episcopos illi sectæ adhærentes Romam advolasse,
quò Pontificis animum in conceptâ semel ergà Pe-
lagii causam propensione retinerent, nam anno 419.
plures Episcopi pro Pelagio cum Juliano literas sub-
scripsere, ut dicemus. Eorum tamen conatibus
Constantius vir clarissimus, ac vicariâ præfecturâ in
Urbe perfunctus obviam ivit pro gratiâ Dei, adver-
sus subdolos Pelagianorum conatus defendendâ labo-
rans, undè *fallione eorundem*, de verba Prosperi in
Chronico ad annum 418. *multa mala perculit, quæ il-
lum Sanctis confessoribus sociarunt*; ejus memoria re-
colitur in Romano Martyrologio 30. Novembris.
Palladius in Lausiaca historiâ laudatis, qui Romæ vi-
vebant, Macario, ac Pammachio, ait cap. 124.
*Constantinus quoque Aßessor Præfectorum Italiæ, insignes
viri, & eruditissimi, qui pervenerunt ad summum pie-
tatis, & religionis.* Baronius anno 418. num. 1. pu-
tat, Romæ iterum causam Pelagianorum recognitam
fuisse eodem tempore, quo in Africâ pariter retra-
ctabatur, addens anno sequenti 418. Cælestium li-
bellum fidei exhibuisse, de quo plura ex Sancto Au-
gustino ibidem recitat. Sed hæc faciliè rejiciuntur,
nam libellus Cælestii hoc anno 417. publicè coràm
Zosimo recitatus fuit in Basilicâ Sancti Clementis; au-
diatur Zosimus in Epistolâ ad Aurelium datâ Hono-
rio XI. & Flavio Constantio iterum Conf. hoc nem-
pè anno 417. *Intromisso*, inquit, *Cælestio libellum
ejus, quem dederat, fecimus recitari*, quod etiam re-
petit in literis ad eundem datis XI. Kal. Octobris,
quæ literæ Carthaginem, uti ex Paulino diximus
advenerunt IV. Nonas Novembris, statimque Aure-
lius rescripsit, ne quid innovaretur antè Africanæ
Synodi relationem; At Zosimus prioribus ex Africâ
literis acceptis nihil eâ in causâ insuper se egisse tes-
tatus est in Epistolâ datâ 21. Martii anno sequenti
ad Aurelium his verbis: *Idcirco noverit vestra frater-
nitas, nihil nos post illas, quas superius vel literas ves-
tras accepimus, immutasse, sed in eodem cuncta reli-
quisse statu, in quo dudum fuerant, cum hoc nostris li-
teris vestræ indicavimus Sanctitati, ut illa, quæ a vo-
bis ad nos missa erat, obestatio remaneret.* Quot ve-
rò literæ ultrò, citròque inter Afros, & Zosimum
id temporis volitarint, liquet ex Augustino lib. 2.
ad Bonif. cap. 3. *Tot enim*, inquit, *& tantis inter
Apostolicam Sedem, & Apros Episcopos currentibus,
& recurrentibus scriptis Ecclesiasticis &c.* Quod au-
tem ait Baronius, Cælestium se se subtrahentem
examine coactum fuisse publicè interroganti Zosimo
respondere, planè ad iudicium anno præsentè perac-